

Voortgang project Bokashi d.d. 28-02-2020

In mei 2018 is Struinhoeve begonnen met het project Bokashi (fermenteren bermmaaisel) in vervolg op de ketenanalyse. De doelstelling is om in 5 jaar 5% CO₂ te verminderen van het groen afval in scope 3. Op basis van literatuuronderzoek wordt verwacht 0,15 ton CO₂ per ton groen afval te kunnen reduceren. In dit verslag leest u hoe dit project van Struinhoeve het tweede jaar vergaan is.

Randvoorwaarden

Om het introduceren van de Bokashi methode tot een succes te maken is het van belang dat voldaan wordt aan de randvoorwaarden:

- beschikbaarheid van geschikte locaties vinden voor opslag;
- voldoende afnemers van het eindproduct;
- CO₂ reductie moet niet ongedaan gemaakt worden door bijkomende (transport) bewerkingen;
- Het gehele proces moet rendabel zijn.

Draagvlak

Het doel van 2019 was om meer plekken te vinden waar wij een Bokashikuil/hoop kunnen plaatsen. In 2018 hebben we ervoor gekozen om kleinschalig te beginnen om draagvlak te vergroten zodat geschikte opslaglocaties gevonden kunnen worden. Bij de Firma Piet hebben we het tweede helft van 2019 weer een Bokashihoop mogen plaatsen. Dit bevindt zich in de buurt van de werklocatie "bestek Amsterdam Noord" zodat bijkomend transport zoveel mogelijk beperkt wordt.

Helaas is het niet gelukt bij een andere boer/grondbezitter een Bokashikuil/hoop/sleuf te plaatsen. J. Vrolijk van de Struinhoeve heeft veel agrarische connecties. Toch is het niet gelukt iemand warm te maken voor Bokashi. Wij zijn vol vertrouwen dat wij in 2020 een tweede plek vinden of meer kunnen fermenteren op 1 plek.

Toepassing

De firma Piet heeft het product dat is ontstaan over hun land uitgereden. Over het resultaat van de eerste Bokashi in 2018 waren wij nog niet heel tevreden. Het is nog zoeken naar de beste verhoudingen en de duur. Over de Bokashi van tweede helft 2019 is nog te vroeg om resultaten hieruit op te maken.

In het ecologische SLA bestek dat wij voor 2020 hebben aangenomen zijn wij van plan om al dan niet als proef een partij te verwerken in een plantsoen. Voor 2 kleine projecten voor "Tuin aan zee" en de Ceramiquelaan voor Gemeente Amsterdam Noord hebben wij Bokashi verwerkt. De opdrachtgevers zijn tevreden over het resultaat.

De kosten die we tot heden hebben gemaakt voor het project Bokashi zijn € 10.583,85.

Hoeveel reductie bereikt?

Uit de kwantitatieve dominatieanalyse blijkt dat er in 2019 veel meer groenafval naar compostverwerkers is gebracht. Dit is ook terug te zien in onze footprint. Er lag een grote kans om veel Bokashi te maken, alleen door een gebrek aan locaties hebben we deze kans niet kunnen grijpen. Ons doel om in 2019 1% reductie in scope 3 te bewerkstelligen is niet gehaald. Wel hebben we 278 ton maaisel verwerkt tot Bokashi dit geeft 0,007 ton CO₂ uitstoot. Als we dit hadden laten composteren dan hadden we 0,19 ton CO₂ uitstoot gehad.

Knelpunten

Het heeft meer tijd nodig om draagvlak te vinden voor locaties en afnemers. Eén locatie is niet voldoende.

2020

In 2020 willen we de knelpunten wegnemen. Verder willen we zoals eerder aangegeven Bokashi verwerken tijdens uitvoering van ons ecologisch bestek.

Indien wij een locatie erbij hebben weten wij zeker dat een reductie van 3% tov 2017 (basisjaar) teweeg kan brengen in Scope 3. Dan hebben wij onze achterstand ingehaald en lopen we op schema. Verder proberen we tijdens het project meer kennis op te bouwen.